

Světová ekonomika

tických faktorů obrátili jiným směrem a nacházeli si záminky, proč dolary prodávat. A to i navzdory faktu, že největší ekonomika světa vykazovala výborné hospodářské výsledky.

Dolar

Zatímco na začátku roku byl kurz dolaru a eura téměř vyrovnaný v poměru 1:1, konec roku znamenal pro dolar poměrně citelný pád. Na konci prosince se totiž americká měna obchodovala až za 1,26 za euro a vykazovala tak největší roční pokles k jednotné evropské měně od jejího debutu.

Odborníci se shodovali, že za slábnutím dolaru stojí zejména existence tzv. dvojího deficitu USA. Spojené státy se totiž musely potýkat s dramatickým nárůstem schodku běžného účtu a současně s tím i rozpočtu.

Investory mimo to odrazovalo i nastavení úrokových sazeb v největší ekonomice světa, které v průběhu roku poklesly na jedno procento. Nízké úroky totiž snižovaly výnosy z držby americké měny a nahrávaly naopak měnám zemí, kde byly sazby vyšší.

Nad kurzem dolaru si ovšem mnuly ruce americké firmy. Slabá měna totiž zlevňovala jejich zboží v zámocí a firmy tím pádem dokázaly na zahraničních trzích lépe konkurovat.

Euro

O celých dvacet procent narostl za celý rok kurz eura k americkému dolaru. Poprvé od zavedení společné evropské měny se navíc kurz přehoupl přes 1,20 dolaru za euro.

Na začátku roku nebyla mezi evropskými ekonomy a politiky ještě znáta nervozita, v jeho závěru se však již začaly objevovat náznaky obav z prudkého posilování evropské měny.

Situace se ještě zhoršila, když americká centrální banka společně s vládou daly jasně najevo, že euro-dolarový kurz považují za přiměřený a že s ním nehdalají nic dělat.

Zatímco slabý dolar americkým exportérům pomáhal, silné euro mělo v Evropě zcela opačný efekt. Vývozy ze starého kontinentu se stávaly stále dražšími a zboží z eurozóny tak mohlo hůře konkurovat v zahraničí.

V prosinci již svoje znepokojení nad prudkým posilováním eura dala najevo i Evropská komise či německá Bundesbanka. Ty poukázaly na fakt, že další apreciacie společné evropské měny by mohla ohrozit hospodářství celého regionu. Až doposud totiž za oživením eurozóny stály právě vysoké exporty.

Uklidnit rozjitřené trhy se na konci roku pokusila Evropská centrální banka. Ta označila kurz za adekvátní a současně s tím připomněla, že v případě nutnosti může stále využít svého nástroje a intervenovat na devizovém trhu. Objevily se však spekulace, že ECB bude intervenovat až tehdy, když směnný kurz dosáhne hodnoty 1,35 za euro.

Japonský jen

V březnu, když spojenci vítězili v tažení proti diktatuře v Iráku, se ještě dolar prodával téměř za 122 jenů. Počátkem srpna však kvůli známkám příznivého vývoje japonské ekonomiky začal kontinuální pokles dolaru k japonskému jenu. Na konci roku se kurz dostal na hranici 108 jenů za dolar, což byla nejvyšší úroveň za poslední tři roky.

Nutno ovšem připomenout, že jen by zřejmě posílil ještě daleko více, pokud by japonská centrální banka během celého roku nepřistupovala k rozsáhlým intervencím na devizovém trhu. Banka během celého roku na příkaz ministerstva financí prodala rekordních 20 bilionů jenů.

Důvodem byly obavy, že posilující jen by mohl ohrozit započaté oživování druhé největší ekonomiky světa. Japonská ekonomika je totiž extrémně závislá na exportech, silná domácí měna však výnosy z vývozu snižuje.